

De Polen

Bevrijders in Ballingschap

Ze vochten met de geallieerden voor onze vrijheid maar werden zelf niet bevrijd. Hun geschiedenis vormt een van de meest aangrijpende en tegelijkertijd minst belichte verhalen uit de bevrijdingsperiode. T/m 31 mei 2016 wordt dit belangwekkende onderwerp belicht in een tijdelijke tentoonstelling van het Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945 te Groesbeek.

De Tweede Wereldoorlog begon in Polen en de bezetting was hier zeer repressief. De meest beruchte concentratie- en vernietigingskampen waren in Polen te vinden: Treblinka, Sobibor, Auschwitz. Maar vanaf het begin van de oorlog had Polen ook een grote, sterke verzetsbeweging. In het najaar van 1944 deed het gewapende verzet zelfs een poging Warschau te bevrijden.

Daarnaast waren er heel veel Polen actief buiten hun thuisland. Ze sloten zich aan bij de geallieerde legers om in ballingschap door te vechten tegen het nationaal-socialisme. Zij vochten in Noord-Afrika, Italië, Normandië en bij Operatie Market

The Commander of the Polish Paratroops in Holland,
GENERAL SOSABOWSKI

Garden, de bevrijding van Brabant en Noordoost-Nederland.

Hun wapenspreuk was 'Voor uw en onze vrijheid', maar toen aan het einde

van de oorlog West-Europa haar vrijheid vierde werd Polen een satellietstaat van de Sovjet-Unie. Een bittere teleurstelling voor de soldaten die ons bevrijd hadden. Veel Polen bleven hun hele leven in Groot-Brittannië of Nederland.

Bijzondere topstukken en beeldmateriaal zijn afkomstig uit Nederlandse en Poolse musea: het Generaal Maczek Museum in Breda, het Nationaal Tweede Wereldoorlog Museum in Gdańsk, het Poolse Leger Museum in Warschau en het Centrum Wiskunde & Informatica Amsterdam. Te zien zijn o.a. een Enigma-machine en de uniformen van de generaals Sosabowski en Maczek. Indrukwekkende foto's worden afgewisseld met verrassende persoonlijke verhalen over bijv. de beer Wojtek, de mascotte van een van de Poolse eenheden.

Nationaal Bevrijdingsmuseum
1944-1945
Wylerbaan 4
6561 KR Groesbeek
Tel 024-3974404
www.bevrijdingsmuseum.nl